

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๕๐ /๒๕๖๐

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีศาลแขวงพิษณุโลก
เกี่ยวกับสำนวนคดี

ผู้อุทธรณ์ : นาย [REDACTED]
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานอัยการคดีศาลแขวงพิษณุโลก

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย [REDACTED] ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๐ ถึงพนักงานอัยการคดีศาลแขวงพิษณุโลก ขอคัดสำเนาข้อมูลข่าวสารในคดีหมายเลขดำที่ ๑๖๐๕/๒๕๕๙ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๔๓๕/๒๕๕๙ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๑. สำนวนคดีคำให้การของผู้กล่าวหา และผู้ต้องหา พร้อมพยานเอกสาร พยานวัตถุ รายงานการสืบสวนสอบสวนของพนักงานสอบสวน และคำสั่งฟ้องของพนักงานสอบสวน

๒. สำนวนคดีและคำสั่งคดีในชั้นอัยการ พร้อมพยานหลักฐาน และคำฟ้องคดีต่อศาลแขวงพิษณุโลก คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลแขวงพิษณุโลก

สำนักงานอัยการคดีศาลแขวงพิษณุโลกมีคำสั่งท้ายคำขอของผู้อุทธรณ์ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๐ อนุญาตตามคำขอ ยกเว้นความเห็นและคำสั่งของอัยการ

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ ถึงประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และไม่ลงนามรับรองสำเนาถูกต้องของสำนักงานอัยการคดีศาลแขวงพิษณุโลก

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์ได้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองพิษณุโลก ให้ดำเนินการสอบสวน

คำวินิจฉัย ที่ สค ๕๐ /๒๕๖๐

ผู้กระทำความผิดทางอาญา กรณีมีผู้แอบอ้างวันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙) เพื่อเรียไ้เงินและสิ่งของ โดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ส่งสำนวนคดีให้พนักงานอัยการคดีศาลแขวงพิษณุโลก และพนักงานอัยการคดีศาลแขวงพิษณุโลกได้ฟ้องต่อศาลแขวงพิษณุโลก จนศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดตามฟ้องแล้ว ผู้อุทธรณ์จึงขอคัดสำเนาข้อมูลข่าวสารในคดีดังกล่าว แต่สำนักงานอัยการคดีศาลแขวงพิษณุโลก ปฏิเสธการเปิดเผยความเห็นและคำสั่งของอัยการ รวมทั้งไม่ลงนามรับรองสำเนาถูกต้องในเอกสาร

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานอัยการคดีศาลแขวงพิษณุโลกมีหนังสือ ที่ อส ๐๐๔๓ (พล)/๑๗๐๔ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ส่งข้อมูลข่าวสารที่ปฏิเสธการเปิดเผย มาประกอบการพิจารณาและชี้แจงสรุปความได้ว่า พนักงานสอบสวนได้ส่งสำนวนคดีฟ้องด้วยวาจา โดยดำเนินคดีผู้กระทำความผิดในข้อหาร่วมกันทำการเรียไ้เงินในที่สาธารณะโดยโฆษณาด้วยเครื่องแปลงเสียง ส่งพนักงานอัยการคดีศาลแขวงพิษณุโลก และพนักงานอัยการคดีศาลแขวงก็ได้มีความเห็นสั่งฟ้อง และรีบดำเนินการยื่นฟ้องผู้ต้องหาทั้งสองต่อศาลให้ทันภายใน ๔๘ ชั่วโมง นับแต่ผู้ต้องหาถูกจับกุม ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งคดีนี้ ศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดตามฟ้องแล้ว เมื่อผู้อุทธรณ์ได้มาขอคัดสำเนาเอกสารทางคดี สำนักงานอัยการคดีศาลแขวงพิษณุโลกได้อนุญาตตามคำขอ ยกเว้นเฉพาะความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการ เนื่องจากคดีนี้เป็นความผิดต่อแผ่นดิน รัฐเป็นผู้เสียหายเท่านั้น ผู้อุทธรณ์ไม่ใช่ผู้เสียหายหรือ จำเลยในคดีนี้ที่จะมีสิทธิขอตรวจหรือคัดถ่ายเอกสารใด ๆ ที่มีใช้ของตนเอง โดยปกติความเห็น และคำสั่งของพนักงานอัยการถือเป็นข้อมูลของราชการ เป็นความเห็นภายในหน่วยงานของรัฐคือ สำนักงานอัยการสูงสุดในการดำเนินคดีเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่จำเป็นต้องเปิดเผย ซึ่งการเปิดเผยอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อรูปคดีและการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ และระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วย ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๕ เมื่อผู้อุทธรณ์ไม่ใช่ผู้เสียหายในคดี อีกทั้งในการ ขอคัดสำเนาเอกสารของผู้อุทธรณ์ไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์ที่จะนำไปใช้เพื่ออะไร และก็ไม่ได้ขอให้ รับรองสำเนาถูกต้องแต่อย่างใด การที่ผู้อุทธรณ์นำมาอ้างเป็นเหตุในการอุทธรณ์ จึงไม่ถูกต้อง

คำวินิจฉัย ที่ สค ๕๐ /๒๕๖๐

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์มี ๒ ส่วน คือข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานอัยการคดีศาลแขวงพิษณุโลกได้เปิดเผยให้แก่ผู้อุทธรณ์แล้วแต่ไม่ได้รับรองสำเนาถูกต้อง และข้อมูลข่าวสารในส่วนที่ปฏิเสธการเปิดเผย คือความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการ ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๖๐๕/๒๕๕๙ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๔๓๕/๒๕๕๙ ในประเด็นเกี่ยวกับการรับรองสำเนาข้อมูลข่าวสารนั้น สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หมายความว่าประชาชนมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐที่ถูกต้อง การรับรองสำเนาถูกต้องของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความหมายว่าผู้ขอจะได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องตรงกับเอกสารอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ การไม่รับรองสำเนาข้อมูลข่าวสารมีผลเช่นเดียวกับการไม่ได้ให้ข้อมูลข่าวสาร เพราะไม่สามารถรู้ได้ว่าเอกสารนั้นถูกต้องตรงกับเอกสารอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐหรือไม่ การที่สำนักงานอัยการคดีศาลแขวงพิษณุโลกเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์โดยไม่มีคำรับรองสำเนาถูกต้อง จึงยังไม่เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ส่วนประเด็นความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการ ข้อเท็จจริงตามอุทธรณ์ พนักงานอัยการได้ฟ้องคดีต่อศาลแขวงพิษณุโลกและศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ความเห็นและคำสั่งดังกล่าวจึงไม่อยู่ในขั้นตอนการดำเนินการเพื่อสั่งคดีอันจะเข้าลักษณะเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การสั่งคดีของพนักงานอัยการเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อีกทั้งการดำเนินคดีอาญานั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ซึ่งประชาชนทุกคนมีสิทธิเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวโดยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เสียหายหรือคู่ความในคดีเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ผู้อุทธรณ์เป็นผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนว่ามีผู้กระทำความผิดทางอาญา และกรณีนี้ศาลแขวงพิษณุโลกได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่

คำวินิจฉัย ที่ สค ๕๐ /๒๕๖๐

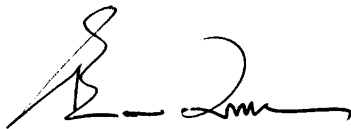
ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว เห็นว่าข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานอัยการคดีศาลแขวงพิษณุโลกเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

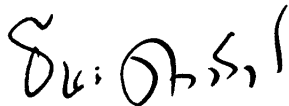
(รองศาสตราจารย์สมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

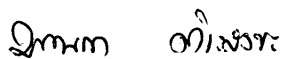
(นายจำรัส ศักดิ์จิรพาพงษ์)

กรรมการ

(นายชนะ ดวงรัตน์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณภา ตีระสังขะ)

กรรมการ

(นายสุขจิตต์ ประยูรหงษ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชมพูท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๗/ กรกฎาคม ๒๕๖๐